

i inFORMACIJE

W. A. Mozart: KRUNIDBENA MISA u Konkatedrali sv. Petra

9. travnja 2010. u 18:30, zbor i orkestar HNK Split,
Božena Svalina (sopran)

TRIBINA: CVJETOVI I TRNJE ŽENIDBE

19. travnja 2010., Rajko Bundalo, sv. Pavao - Pujanke, u 20 sati

SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI U ZADRU

8. - 9. svibnja 2010. - prijavite se u svojim župama!

AQUA park & MOVIE land

16. - 18. srpnja 2010.; cijena: 380kn+25 eura
(Darko: 098/945-2776, darkecmali@gmail.com)

EUHARISTIJSKA SLAVLJA NA KBF-u

Svakog utorka i četvrtka u 7:15 sati
u kapeli fakulteta (do prostorije B17)

SRETAN USKRS!

Glavna urednica: Lidija Piskač

Uredničko vijeće: Ivan Marčić, Vjeran Martić, Toni Šinković

LiST izlazi dva puta mjesečno. Sve informacije i prijave možete dati urednici i članovima vijeća ili na: studentskilist@gmail.com

LiST Studenata Teologije

GODINA II :: ožujak 2010. :: BROJ 3. (5)

UVODNA RIJEČ

Još uvijek osjećam ispitnu groznicu. Iako smo već dobro ugazili u razdoblje predavanja. Srce mi snažno lupa, a mozak traži još sna – nikako se naspavati! Ipak, veselim se novom početku koji je u mom slučaju početak ozbiljnog kraja. Baš poput prirode očekujem nove zrake sunca koje će otopiti led sumnje i nicanje cvjetnih vjesnika proljetne nade! Kad će te suhe, bezbojne i bljutave grane koje gledam kroz fakultetski prozor podijeljen u osam prozorčića obrubljenih, naravno, sivom bojom, već jednom prolistati i ozeleniti?

Želja za životom... u svakom čovjeku tinja, plamtli ili bukti. Ipak, hodam hodnicima koji se katkad pretvore u tanku liniju razdvojnica depresije i eufrije i pitam se kad ću već jednom shvatiti što znači živjeti. Tako smo krhki i lako skloni okrenuti se samome sebi i biti nesretni!

Jeste li znali da je prije nekoliko godina na našem fakultetu diplomirao kolega Jakša? Bila sam na promociji. Nikad prije i nikad poslije nisam čula na promociji tako gromoglasni i srdačni pljesak čestitke, podrške i poticaja! Oči su mi zasjale kad se kolega s moje desne strane okrenuo prema meni i na moj upitni pogled odgovorio: „Ne čuje!“ Spontano sam počela još jače lupati dlanovima i potajno pomislila: ovo bi moglo probiti njegovu gluhoću! Reći ćete da je nemoguće, ali gluhonijeme osobe su većinom osobe s višim ili manjim postotkom naglušnosti. Manje je onih sa stopostotnom gluhoćom.

Javila se bujica pitanja! Kako je uspio? Kako je studirao? Kako se osjećao? Gdje će raditi? U ovom broju LiST-a pokušat ćemo doći do odgovora na ta i druga pitanja. Moći ćete pročitati i poticajno svjedočanstvo naše kolegice o neočekivanom otkriću bogatstva i potrebe komunikacije s gluhim i nagluhim osobama. Još jedan izazov za teologa! I još: pitat ćemo o njihovoj želji za životom.

Urednica

Razgovor s g. Jakšom Kordom

Dragi LIST-aši, g. Jakša Korda, dipl. teolog, je voditelj tečaja znakovnog jezika u Splitu. Zamolili smo ga za kratki razgovor:

Znam da si ti voditelj tečaja znakovnog jezika. Jesi li ti i inicijator tečaja? Tko ga je idejno osmislio i kako se otvorila ta potreba?

Ja nisam inicijator. Tečaj znakovnog jezika gluhih je oduvijek bio otkad postoje Udruga gluhih u Hrvatskoj. U Splitu Udruga gluhih organizira tečajeve znakovnog jezika u svojim prostorijama. Osnovna potreba organiziranja tečaja je stvaranje „mosta“ sporazumijevanja i zbližavanja u komunikaciji između gluhih i čujućih osoba.

Na jednoj od posljednjih sjednica fakultetskoga vijeća KBF-a dobio si zeleno svjetlo za korištenje fakultetskih prostorija u svrhu tečaja znakovnog jezika. Reci nam nešto o tome!

Tečaj znakovnog jezika u prostorijama KBF-a će se održavati isključivo studentima šeste pastoralne godine. Studenti će upoznati osnove znakovnog jezika i kulturu gluhih osoba. To će im biti od velike pomoći pri susretu s gluhim vjernicima, jer slavljenje drugih sakramenata osim euharistijskog, pastoralno savjetovanje, duhovno usmjeravanje i služenje samim su integralni dijelovi crkvenog služenja. I gluhe bi osobe trebale imati jednaku dostupnost ovim služenjima i pristup pastoralnom savjetovanju. To isto vrijedi za većinu župnih aktivnosti u kojima su gluhe osobe vrlo rijetko uključene.

Možeš li nam reći gdje radiš? Predstavi se ukratko! Što je to Udruga gluhonijemih osoba? Znaš li barem po prilici koliki postotak ima takvih osoba u području Splita i okolice?

Ja sam jedan običan čovjek koji je oženjen i ima 35 godina. Rođen sam u Splitu, gdje sam završio srednju školu i Katolički bogoslovni fakultet. U 7. godini sam izgubio sluh. Trenutno sam na doškolovanju za defektologa na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu u Zagrebu. Radim u Centru za odgoj gluhe djece „Slava Raškaj“ u Splitu kao vjeroučitelj. U našem gradu postoji Udruga gluhih osoba, osnovana je 7. 10. 1945. godine i jedna je od najstarijih aktivnih udruga u Splitu. To je bila prva udruga gluhih u Hrvatskoj i već više od 60 godina egzistira na dobrobit svojih članova. Udruga gluhih i nagluhih osoba grada Splita i Županije

splitsko-dalmatinske je socijalno-humanitarna, kulturno-prosvjetna i rekreativna, nestranačka i neprofitna udruga. U nju se dobrovoljno udružuju osobe oštećena sluha (gluhe, nagluhe, gluhonijeme i gluhoslijepe osobe) u jedinstvenu zajednicu u svrhu ostvarivanja, usklađivanja i zaštite njihovih pojedinačnih i zajedničkih interesa. Jedno od 1000 djece rađa se s ozbiljnim oštećenjem sluha. Po nekim podacima, u Hrvatskoj bi moglo biti oko 100.000 do 150.000 gluhih. Udruga gluhih Splitsko-dalmatinske županije ima 862 registrirana člana, od toga 200 članova imaju splitsku adresu.

Kakve su uobičajene pastoralne poteškoće gluhonijemih i nagluhih osoba? Kako bi se po tvom mišljenju moglo doskočiti tom problemu?

Najveći problem je nepostojanje standardizirane i službeno prihvaćene euharistijske liturgije na znakovnom jeziku. Dok čujućci vjernici uzimaju euharistijsko slavlje zdravo za gotovo, dotle se mnogi gluhi vjernici moraju boriti s najosnovnijim pitanjem: kako može misa za mene istinski predstavljati slavlje kada je gotovo cijela orijentirana na slušanje. Dakle, prvi korak k rješavanju ovog problema je tečaj znakovnog jezika za studente šeste pastoralne godine.

Ti si diplomirani teolog! Kako ti je bilo studirati? Kako bi ukratko opisao svoje studiranje? Pozitivno i negativno!

Moje studiranje i dani provedeni na KBF-u su bili jako lijepi. Dolasci na predavanja su bili obavezni bez obzira na moju gluhoću. Profesori su time dali do znanja da se ja ne razlikujem od drugih studenata. Danas gluhi studenti imaju prevoditelja koji im prenosi sve što se događa i sve što se raspravlja u razredu, čak šale i gluposti. U moje vrijeme taj privilegij nisam imao i vrijeme predavanja mi je izgledalo kao da traje pre pre sporo. Da bih ubio tu monotoniju čitao sam skripte koje sam dobivao od kolega te bih znao preko sata podcrtavati važne dijelove. Najviše bi me nasmijala zbunjenost profesora kad bi me vidjeli kako čitam nešto drugo a njih ne slušam niti gledam, i njihov smeten izraz lica jer nisu znali da sam gluhi. Hahahaha!

PRIČAJMO RUKAMA

Jeste li ikada imali priliku susresti se s gluhom ili nagluhom osobom? Ako jeste, kakva je bila vaša reakcija? Je li vam pogled zastao dok su razgovarali? Jeste li se zapitali o čemu razgovaraju, što znače ti pokreti rukama? Krajnje, je li vas zaintrigiralo u tolikoj mjeri da ste i vi poželjeli naučiti znakovni jezik?

Mene je znakovni jezik privukao od samog prvog susreta, još u osnovnoj školi. U tom sam razdoblju imala kratku, ali jedinstvenu priliku provoditi vrijeme s nagluhim prijateljem. Sasvim obično dijete baš kao i mi! Prihvatili smo ga bez obzira na poteškoće koje su se javljale u konverzaciji.

Promjenom društva s godinama je stigao i zaborav našeg druženja. Moja svijest o prisutnosti gluhih i nagluhih osoba te potrebi dijaloga s njima kako na općeljudskoj tako i na teološkoj razini, ponovno je oživjela ove akademske godine. Potaknuta osnovnim informacijama o naravi, mjestu i vremenu održavanja tečaja, krenula sam zajedno sa svojim prijateljima stopama kolegice Ive koja već pohađa taj strani jezik. Da, zovem ga stranim jer zahtijeva zalaganje i prakticiranje kao i engleski, njemački ili bilo koji drugi jezik. S jedne strane, problem moje zakašnjele osviještenosti je bio u lošoj informiranosti izvana, a s druge strane u osobnoj lijenosti.

Sada sam ozbiljno shvatila taj tečaj

i krenula s velikom željom i voljom da naučim znakovni jezik. Tijekom pohađanja tečaja počela sam razmišljati o problemima gluhih i nagluhih osoba. Međutim, shvatila sam da to nisu samo njihovi problemi, već i moji, naši teološki problem koji izadiru u području duhovnosti, pastorala i kateheze. Odjednom sam se zapitala koliko je važna uloga svećenika u radu i suživotu s gluhim i nagluhim osobama. Primijetila sam potrebu poznavanja znakovnog jezika i među svećenicima kakobiosobama s takvim potrebama bio omogućen temeljni sakramentalni

život, ali i više od toga!

Unatoč svakodnevnih poteškoća gluhih i nagluhih osoba zbog oštećenja osjetila, doživjela sam ih kao vedre, optimistične, nadasve duhovite osobe pune života i životne radosti. Zato smatram da u komunikaciji s njima možemo puno više dobiti nego dati. Svojim nedostatkom kadri su obogatiti naše živote posebnim iskustvom.

Dakle, ako želite nekome pomoći makar i sebi samima, upišite tečaj znakovnog jezika kako biste ušli u njihov svijet te i njima prenosili Radosnu vijest. Proširimo svoje horizonte! Za kraj ću se poslužiti riječima jednoga profesora: «Misli globalno, djeluj lokalno»!

Anja Bubić

Ima li trenutno nekih zainteresiranih gluhoonijemih osoba za studij teologija? Što je tebe privuklo na studij teologije?

Vjerojatno ima. Razlog zbog kojeg sam ja upisao studij teologije je taj da sam otkrio da imam dar prenositi poruku Evanđelja gluhim osobama na način koji je njima razumljiv.

Za kraj te molim da uputiš poziv studentima na otvorenost u ime evanđeoskog poziva služenja te možda kratki poticaj ili duhovnu misao! Obrati im se kojom rečenicom!

Za sve one koji pokušavaju uspoređivati koja invalidnost je teža, gluhoća ili sljepoća, moram citirati Helen Keller koja je bila gluhoslijepa: „Sljepoća odvaja čovjeka od stvari, a gluhoća, čovjeka od čovjeka“. Međutim, nisu gluhi ti koji se odvajaju od čujuće zajednice, nego zajednica čujućih ne poznaje tko smo i stvara predrasude. Gluhi se mogu služiti razumom i to često čine. Mogu se ženiti i rađati zdravu djecu. Nisu im potrebni skrb-

nici da paze na njih. Mogu slušati i slušaju Božju Riječ na različite načine. Mogu imati i imaju lijepe i punovrijedne odnose sa svojim roditeljima. Mogu stjecati i stječu visokokvalitetno obrazovanje od svojih gluhih i čujućih profesora putem vida i ruku. Mogu biti i jesu poslovni ljudi.

Je li nekome od vas palo na pamet da možda postoji razlog i svrha tome što gluhi ljudi hodaju na ovom planetu među ostalim ljudskim bićima? Jeste li ikad pomislili da oni doprinose ljepoti i raznolikosti kod ljudi dodajući jednu bogatu i stimulativnu alternativu svijetu koji se temelji na zvuku?

Želio bih citirati iz Biblije što je Bog u obliku gorućeg grma govorio Mojsiju: „Tko je dao čovjeku usta? Tko ga čini nijemim i gluhim; tko mu vid daje ili ga osljepljuje? Zar to nisam ja, Jahve?“ (Izl 4:11) Jasno je da je Bog dao gluhe na svijet s nekom posebnom svrhom – možda zato da ispita nečiju sposobnost prihvaćanja drugih onakvima kakvi jesu, a ne onakvima kakvima misli da bi trebali biti.

